

MATEMATIK, Chalmers och Göteborgs universitet Tentamen i **Finansiella derivat och stokastisk analys** (CTH-TMA285) (GU-MAM695)

13 december 2003, 8.45 till 13.45 på V.

Telefonvakt: Axel Målqvist, 0740-459022. Hjälpmedel: Beta.

1. Bestäm alla (om det finns några) reella
- a
- ,
- b
- ,
- c
- och
- d
- så att

$$W^3(t) + (at + b)W^2(t) + (ct + d)W(t)$$

blir en martingal.

2. (3p) Lös följande stokastiska differentialekvation för
- $0 \leq t < T$
- där
- $X(0) = 0$

$$dX(t) = \frac{X(t)}{T-t} dt + dW(t).$$

Låt $V(t)$ beteckna variansen av $X(t)$. Bestäm $V(t)$ samt visa att $2V(\frac{s+t}{2}) < V(s) + V(t)$ då $s, t \in (0, T)$.

3. (3p) Antag att värdet på en aktien är
- $S(t) = W(t)$
- och för en obligation
- $B(t) \equiv B(0) = 1$
- . Låt oss använda finansieringsstrategin
- $(\phi(t), \psi(t)) = (2W(t), -t - W^2(t))$
- för en portfölj som vid tiden
- t
- innehåller
- $\phi(t)$
- aktier och
- $\psi(t)$
- obligationer. Visa att strategin är självfinansierande.

4. (3p) Ett kontrakt ger köparen
- R
- kr vid tiden
- τ
- , där

$$\tau = \inf_t [t > 0; W(t) \geq 1],$$

där $W(t)$ är en normaliserad Wienerprocess. Vi antar också att vi har konstant ränta r . Vad är det förväntade (med avseende på det "fysikaliska" måttet) värdet av detta kontrakt?

5. (3p) Visa att kurvan
- $(t, W(t))$
- , där
- $0 \leq t \leq 1$
- , har oändlig längd.

6. (4p) (Vasičeks modell) Antag att den korta räntan,
- $r(t)$
- , uppfyller

$$dr(t) = (b - ar(t)) dt + \sigma dW(t), \quad 0 \leq t \leq T,$$

där a och b är positiva konstanter, σ en konstant volatilitet och $(W(t))_{t \geq 0}$ en normaliserad reellvärd Wienerprocess relativt martingalmåttet Q . Bestäm det teoretiska priset vid tiden $t = 0$ för en nollkupongsobligation som ger innehavaren beloppet 1 vid tiden T .

7. (4p) (Feynman-Kacs formel) Antag att
- $u(x, t)$
- löser följande paraboliska slutvärdesproblem

$$\begin{cases} \frac{\partial u}{\partial t} + \frac{\sigma^2(t, x)}{2} \frac{\partial^2 u}{\partial x^2} + a(t, x) \frac{\partial u}{\partial x} + b(t, x)u(t, x) = 0, & 0 \leq t < T, x \in \mathbb{R} \\ u|_{t=T} = f \end{cases}$$

och antag att $X(t)$ är en lösning den stokastiska differentialekvationen

$$dX(t) = a(t, X(t)) dt + \sigma(t, X(t)) dW(t), \quad 0 \leq t \leq T.$$

Visa (med hjälp av Itôkalkyl) att under lämpliga regularitetsvillkor (vilka?) gäller följande:

$$u(0, x) = E[f(X(T))e^{\int_0^T b(s, X(s)) ds} | X(0) = x].$$

FORMLER

- Antag att $X(t) = \alpha t + \sigma W(t)$, $0 \leq t \leq T$, där $(W(t))_{0 \leq t \leq T}$ är en reellvärd normaliserad Wienerprocess, $\alpha \in \mathbb{R}$ och $\sigma > 0$. Då är

$$P\left[\max_{0 \leq t \leq T} X(t) < x\right] = \Phi\left(\frac{x - \alpha T}{\sigma\sqrt{T}}\right) - e^{\frac{2\alpha x}{\sigma^2}} \Phi\left(-\frac{x + \alpha T}{\sigma\sqrt{T}}\right)$$

för varje $x > 0$.

- Om $a, b > 0$ är

$$\int_0^\infty \frac{1}{t^{3/2} e^{at+b/t}} dt = \sqrt{\frac{\pi}{b}} e^{-2\sqrt{ab}}.$$